

Uusia tehtäviä aluehallintovirastossa

Kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen sekä oppilaitos- ja päiväkotirakentamisen tehtävät ja niitä hoitava henkilöstö siirtyivät ELY-keskuksista aluehallintovirastoihin 1.1.2014 lukien. Tehtävä- ja henkilösiirtojen myötä Lounais-Suomen aluehallintovirastoon muodostettiin uusi opetus- ja kulttuuritoimen vastuualue, jossa työskentelee 11(12) henkilöä.

Uuden opetus- ja kulttuuritoimi -vastuualueen henkilöstöä vasemmalta oikealle: Päivi Almgren, Sirpa Aaramo, Arja Randell, Mikko Helasvuo, Tiina Kaijainen, Tuula Mäkilä, Raija Kinnunen, Lea Karjomaa, Ulla Peltola, Keijo Kuusela, Erik Häggman ja Esko Lukkarinen.

Oppilaitos- ja päiväkotirakentamisen tavoitteena on terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö

Lounais-Suomen aluehallintovirasto edistää ja tukee koulutuksen ja päivähoidon tarpeista lähtevää oppilaitos- ja päiväkotiverkon pitkäjännitteistä kehittämistä toimimalla valtionapuviranomaisena yleissivistävien oppilaitosten perustamishankkeiden rakennus- ja peruskorjaushankkeissa.

Koulutusta säätelevässä lainsäädännössä korostuu terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö. Nykyisin valitettavasti korostuvat erilaiset sisäilmaongelmat, mutta muitakin turvallisuutta tukevia rakenteellisia ratkaisuja

kannattaa toteuttaa rakentamis- ja peruskorjaushankkeiden yhteydessä. Hankeohjauksessa painottuvat myös tilojen, oppimisympäristöjen ja koulupihojen toiminnallisuus monipuolisena oppimisympäristönä. Muita hankkeissa huomioon otettavia asioita ovat mm. esteettömän toimintaympäristön vaatimukset, energiataloudellisuus ja kustannustehokkuus.

Halutessaan hankkeelleen perustamishankeavustusta tulee koulutuksen järjestäjän aina vuoden loppuun mennessä toimittaa ehdotuksensa avustettavista rakentamis- ja peruskorjaushankkeista. Satakunnan ja Varsinais-Suomen koulutuksen järjestäjät ovat ehdottaneet 23 hanketta nyt valmisteilla olevaan vuodelle 2015 – 2018 kattavaan rahoitussuunnitelmaan. AVI työstää alkusyksyyn mennessä oman esityksensä rahoitussuunnitelmaan otettavista hankkeista opetus- ja kulttuuriministeriölle (OKM). Prosessiin kuuluu, että maakuntien liitot asettavat oman toimialueensa hanke-ehdotukset kiireellisyysjärjestykseen. Ruotsinkielisen koulutuksen hankkeista pyydetään Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:n ruotsinkielisen yksikön lausunto. OKM antaa valtakunnallisen rahoitussuunnitelman vuoden loppuun mennessä. Rahoitustaso on vuosien varrella elänyt, ja tällä hetkellä alueellamme on rakenteilla kaksi valtionrahoitteista kouluhanketta. Lisäksi kaksi hanketta on rahoitussuunnitelmassa tänä vuonna.

Juuri nyt ajankohtainen uusi avustusmuoto on oppilaitosten ja päiväkotien sisäilma- ja kosteusvauriohankkeiden kertaluonteinen valtionavustus, jossa on valtakunnallisesti jaossa 35 miljoonaa euroa. Hakuajan päätyttyä AVI:in tuli 22 kappaletta peruskorjaus- tai lisärakentamishankkeiden avustushakemusta. Kevään kuluessa AVI tutkii hankkeiden avustuskelpoisuuden, jonka jälkeen OKM tekee avustuspäätökset.

Oppilaitosrakentamisessa eletään jännittäviä aikoja, sillä alkuvuodesta talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi, että uuden valtionosuusjärjestelmän käyttöönoton yhteydessä luovutettiin oppilaitosten ja kirjastojen perustamishankkeiden kohdekohtaisesta valtionavustuksesta ja siirrettiisiin nämä avustukset kuntien peruspalveluiden valtionosuuksiin. Päätökset on tarkoitus tehdä myöhemmin tänä vuonna, jolloin muutos astuisi voimaan vuonna 2015 vähintään viiden vuoden siirtymäajalla.

Oppilaitosrakentamiseen liittyviä asioita aluehallintovirastossa hoitavat ylitarkastaja **Mikko Helasvuo**, puhelin 0295 018 301
sivistystoimen sihteeri **Tiina Kaijanen**, puhelin 0295 018 303

Hyvinvointia kehittyvistä kirjastoista

Kirjastotoimen aluehallinnossa hoidetaan laajalti Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien yleisten kirjastojen toimintaan liittyviä asioita. Tavoitteena on, että kirjasto- ja tietopalvelujen merkitys osana alueellista kehitystä, osaamista ja hyvinvointia lisääntyy. Pyrimme vaikuttamaan kirjasto- ja tietopalvelujen tarkoituksenmukaiseen kehitykseen alue- ja väestörakenteen kannalta sekä edistämään palvelujen saatavuutta ja laatua kansalaisten perus- ja lähipalveluna. Vuonna 2014 kehittämistoiminnassa ja informaatio-ohjauksessa tullaan painottamaan mm. seuraavia asioita:

- kirjastopalvelujen mahdollisuudet kulttuurisen elämäntavan, hyvinvoinnin ja kuntien maahanmuuttajien kotouttamisen edistäjinä
- kansallisen digitaalisen kirjaston asiakasliittymän ja yhteisluettelon käyttöönotto
- yleisten kirjastojen tietoyhteiskuntavalmiudet
- yleisten kirjastojen laatusuosituksen käyttö kehittävässä arvioinnissa
- lasten ja nuorten monipuoliset uudet lukutaidot

Tavoitteiden saavuttamiseksi järjestetään ammatillisia täydennyskoulutuspäiviä ja myönnetään valtionavustuksia yleisten kirjastojen perustamishankkeisiin, kirjastoautojen hankintaan, kirjastopalvelujen kokeilu- ja kehittämishankkeisiin sekä matka-avustuksia kansainvälisiin kokouksiin osallistumiseen. Vuonna 2013 myönnettiin 350 000 euroa kirjastojen toiminnan kehittämiseen ja lukuharrastuksen edistämiseen.

Porin Noormarkun lähikirjaston peruskorjaushankkeelle myönnettiin jälkirahoitteista valtionavustusta ja Taivassalon kunnalle toteutusaikaista valtionavustusta peruskorjaushankkeelle. Rahoitussuunnitelmaan vuosille 2014 - 2017 on Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakunnista päässyt yhteensä neljä uutta rakennushanketta.

Rakentamishankkeisiin liittyvän ohjauksen lisäksi tehdään kirjastotoimen järjestämiseen liittyviä informaatio-ohjauksikäyntejä ja hankeohjauksia. Vuoden aikana kirjastoja eniten askarruttavia kysymyksiä olivat kirjastopalvelujen laadun takaaminen vaikeutuvasta taloustilanteesta huolimatta, henkilöstön eläköityminen ja virkojen täyttäminen.

Kirjastotoimi jatkaa myös aktiivista osallistumista kansainväliseen yhteistyöhön. Pidämme yllä aktiivisia yhteistyöverkostoja sekä järjestämme opintomatkoja ja yhteistyöseminaareja. Alan pienimuotoista hankeyhteistyötä edistetään myös suomalais-venäläisen kulttuurifoorumin kautta. Kirjastotoimi osallistuu myös kuntien peruspalvelujen arviointiin. Arvioinnin kohteena on parhaillaan *Yleisten kirjastojen henkilöstön laadun ja määrän kehitys*.

Kirjastoasioita aluehallintovirastossa hoitavat
sivistystoimentarkastaja **Päivi Almgren**, puhelin 0295 018 300
tarkastaja **Arja Randell**, puhelin 0295 018 305

Liikunnallista elämäntapaa ja edellytyksiä parantamalla saadaan terveyttä kaikenikäisille

Alueen liikunta-asioita on hoidettu valtion väliportaan hallinnossa jo vuodesta 1950 lähtien (lääninhallitukset, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Lounais-Suomen AVI).

Liikunnan toimialalla opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa liikuntapolitiikan yleisestä johdosta, kehittämistoimista ja yleisten edellytysten luomisesta valtakunnan tasolla. Alueetasolla liikuntatoimen tehtävät kuuluvat aluehallintovirastoille.

Aikaisemmin alueellisen liikuntatoimen tehtävät keskittyivät lähinnä liikuntapaikkarakentamiseen, mutta ovat nykyään laajentuneet kattamaan lähes koko liikuntakulttuurin ja ihmisen elämänsäkaaren. Liikuntapaikkarakentamisen erilaiset tukitoimet ovat toki edelleen keskeisessä roolissa. Pienempiin liikuntapaikkahankkeisiin jaetaan valtionavustuksia AVI:sta ja suurempien osalta tehdään esityksiä ministeriölle lopullisesta rahoituksesta. Lisäksi avustusjärjestelmään ja vuosittaiseen päätöksentekoon liittyy nelivuotinen rahoitussuunnitelma, jota tarkistetaan vuosittain.

Avustus- ja tarkastustoimintaan liittyy myös ohjausta ja neuvontaa, joka kohdistuu ennen kaikkea kuntasektorille. Rakentamisasioiden osalta liikuntatoimella on OKM:n resurssioimana apuna myös sivutoiminen rakennustarkastaja, joka on mukana rakennusteknisten suunnitelmien tarkastamisessa ja kohteiden lopputarkastuksissa.

Valtion vuosittaiseen budjettiin (veikkausvoittovarot) on varattu määrärahoja eri tarkoituksiin, joista osan OKM on delegoinut aluehallintovirastoille edelleen jaettavaksi paikallistasolle. Toiminnallisia kehittämisavustuksia jaetaan lähinnä kunnille lasten ja nuorten liikunnan kehittämiseen, aikuisten terveyttä edistävän liikunnan edistämiseen sekä maahanmuuttajien kotouttamiseen liikunnan avulla. Koulutuksellista ja muuta ohjaustoimintaa kohdistetaan myös mm. erityisryhmille sekä ikäihmisille.

Koulutustilaisuuksia ja seminaareja järjestetään erilaisista ajankohtaisista asioista yhteistyössä mm. laajan liikuntajärjestökentän kanssa.

Lounais-Suomen aluehallintovirastossa liikuntatoimen asioita hoitavat sivistystoimentarkastaja **Keijo Kuusela**, puhelin 0295 018 304 sivistystoimen sihteerinä **Tiina Kaijanen**, puhelin 0295 018 303 rakennustarkastaja **Pentti Sokajärvi** (sivutoiminen)

Lounais-Suomen liikuntaneuvosto (lausuntoa antava asiantuntijaelin, 12 jäsentä)

Alueellista lapsi- ja nuorisopolitiikkaa ja palveluja kehitetään monin eri tavoin

Nuorisotoimen keskeisin tehtävä keväällä on eri valtionavustusten jako. Jaettavana on valtionavustuksia työpajatoimintaan, etsivään nuorisotyön, alueellisen lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämiseen sekä lasten ja nuorten kerhotoimintaan. Valtionavustuksia jaetaan noin 3,2 miljoonaa euroa.

Keskeistä aluehallintoviraston toiminnalle on myös yhdessä eri toimijoiden (ELY, maakuntaliitto, muut verkostot) kanssa luoda mahdollisuuksia ja eväitä verkostomaiselle toiminnalle ja palvelutuotannolle niin alue- kuin kuntatasolla.

Lapsi- ja nuorisopolitiikan ja palvelujen ongelmana on pirstoutuminen monelle sektorille, jolloin kunnan kokonaiskuvaa on harvoin millään tasolla. Tulevien vuosien tavoitteena onkin saada aikaan lapsi- ja nuorisopolitiikan ja palvelujen parempi koordinaatio kaikilla tasoilla. Aluehallintoviraston eri tahot, ELY-keskukset, maakuntaliitot ja kuntien eri toimijat ovat yhteistyössä perustaneet Satakuntaan ja Varsinais-Suomeen maakunnalliset Lapsi- ja nuorisopolitiikan foorumit koordinoimaan ja kehittämään lapsi- ja nuorisopolitiikkaa ja palveluja aluetasolla ja tukemaan samaa toimintaa kunnissa.

Nuorisolain mukaan jokaiseen kuntaan tulee asettaa monialainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto koordinoimaan lapsi- ja nuorisopolitiikkaa ja palveluja. Suurin osa kunnista onkin vuoden 2013 aikana asettanut ryhmiä, mutta uusi elin hakee vielä muotoon kunnissa. AVI:n rooli on tukea ja kouluttaa kuntia tässä toiminnassa sekä edistää toimintaa kuntatasolla. Monessa kunnassa ongelmana on, että lapsi- ja nuorisopolitiikkaa koordinoivia ryhmiä on useita, jolloin niiden teho on huono.

Aluehallinnon nuorisotoimi on viime vuosien aikana myös pyrkinyt verkottamaan nuorisotyön toimijoita maakunnallisesti. Alueen molemmissa maakunnissa toimii etsivän työn maakuntaverkosto sekä maakunnallinen työpajaverkosto. Verkostoilla on käytössään aluehallinnon tuella maakunnalliset koordinaattorit. Kunnallisen nuorisotyön eri toimijoita ollaan myös verkottamassa. Aluehallinto tukee tätä työtä tukemalla kahta maakunnallista koordinaattoria hankkeisiin.

Nuorisotakuun toteuttaminen niin alue- kuin kuntatasolla on keskeinen tehtävä vuonna 2014. Aluehallintovirasto toimii aktiivisesti ELY-keskuksen kanssa nuorisotakuun toteuttamiseksi yhteistyössä mm. maakunnallisten pajaverkostojen ja etsivän työn verkostojen kanssa. Pääpaino on löytää paikalliset toimet nuorisotakuun toteuttamisessa. Paikallistasolla keskeisintä olisi löytää ne keinot, joilla estetään nuorten ajautumista koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle tarjoamalla heille aktiivivaihtoehtoja. Aluehallinnon tehtävänä on tukea ja innostaa kuntia mm. luomaan järjestelmiä, joilla seurataan nuorten sijoittumista ja toimintaa peruskoulun jälkeen.

Nuorisotakuun toteuttamiseen kuuluu myös nuorten ohjaus- ja neuvontatoiminnan kehittäminen osana elinikäisen ohjauksen maakuntastrategiaa. Toisen asteen koulutuksen keskeyttämisen ehkäisyä tehostetaan yhteistyössä ammatillisen koulutuksen toimijoiden kanssa.

Viimeisin, mutta ehkä tärkein, on nuorten oman asiantuntemuksen parempi hyödyntäminen päätöksenteossa lisäämällä heidän osallisuuttaan ja kuulemista kaikilla tasoilla.

Nuorisotoimen asioita aluehallintovirastossa hoitavat sivistystoimentarkastaja **Erik Häggman**, puhelin 0295 018 302 tarkastaja **Arja Randell**, puhelin 0295 018 305
